

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 18.12.2023 r.

Poz. 5931

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR PN-I.4131.76.2023.ESR WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 29 listopada 2023 r.

WOJEWODY POMORSKIEGO

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały nr LXVI/524/23 Rady Gminy Kolbudy z dnia 24 października 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych przez mieszkańców Gminy Kolbudy.

Uzasadnienie

W dniu 24 października 2023r. Rada Gminy Kolbudy podjęła uchwałę nr LXVI/524/23 zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych przez mieszkańców Gminy Kolbudy. W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 7 ust. 1 pkt 6, 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 48a ust. 1 w zw. z art. 97 ust. 1, 1a i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.). Powyższa uchwała została doręczona Wojewodzie Pomorskiemu w dniu 3 listopada 2023r. W § 1 uchwały Rada Gminy Kolbudy w punkcie 1 postanowiła o zmianie tytułu uchwały nr XIII/111/19 Rady Gminy Kolbudy z dnia 29 października 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych przez mieszkańców Gminy Kolbudy, a w punkcie 2 postanowiła o zmianie załącznika do uchwały nr XIII/111/19 i nadała mu treść w brzmieniu, jak załącznik do przedmiotowej uchwały. W § 2 uchwały Rada Gminy powierzyła wykonanie uchwały Wójtowi Gminy Kolbudy, w § 3 postanowiła o utracie mocy uchwały nr XIII/111/19 Rady Gminy Kolbudy z dnia 29 października 2019 r., zaś § 4 uchwały brzmi: „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z mocą od 1 listopada 2023r.” W § 1 punkt 5 załącznika do uchwały Rada Gminy Kolbudy ustaliła w formie tabeli zasady odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia i mieszkaniu treningowym lub wspomaganiem dla osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe określone w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Wysokość odpłatności została określona w stosunku procentowym do „posiadanego dochodu”. Przykładowo w przypadku osoby samotnej lub samotnie gospodarującej, która uzyskuje dochód w wysokości powyżej 150% do 250% kryterium dochodowego miesięczna odpłatność za pobyt w ośrodku wsparcia została określona jako 70% „posiadanego dochodu”. W przypadku pobytu w schronisku dla osób bezdomnych odpłatność ta wyniesie 80% „posiadanego dochodu”, a w przypadku pobytu w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi 90% „posiadanego dochodu”. W § 3 załącznika do uchwały Rada Gminy Kolbudy określiła, również w formie tabeli, zasady odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomaganiem osoby, która zrezygnowała z pobytu w domu pomocy społecznej w celu

przygotowania do prowadzenia niezależnego życia. Przykładowo wysokość miesięcznej odpłatności w przypadku osoby uzyskującej dochód powyżej 150% do 250% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej Rada ustaliła na 25% „posiadanego dochodu”. Z treści § 1 punkt 5 oraz § 3 załącznika do uchwały wynika zatem, że „posiadany dochód” stanowić ma stawkę bazową opłaty za pobyt danej osoby w ośrodku wsparcia, czy w mieszkaniu treningowym lub wspomagany. Organ nadzoru wskazuje, że zgodnie z art. 97 ust. 5 wyżej wymienionej ustawy o pomocy społecznej rada gminy zobowiązana została do ustalenia, w drodze uchwały, w zakresie zadań własnych, szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Zatem rada gminy nie posiada kompetencji do ustalenia konkretnej opłaty (wskazania stałej kwoty) w poszczególnych przypadkach, a tak wynika z treści § 1 ust. 5 i § 3 załącznika do przedmiotowej uchwały. Jednocześnie zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Zatem rada gminy nie posiada kompetencji do ustalenia wysokości opłaty w konkretnym przypadku, lecz jedynie do ustalenia granic, w ramach których opłata powinna zostać ustalona przez uprawnione podmioty. Granic ustalenia opłaty nie stanowią konkretne stawki opłaty wyrażone w procentach uzależnione od wysokości dochodu. W orzecznictwie administracyjnoprawnym przyjmuje się, iż kryteria odpłatności za pobyt w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej powinny być odniesione do celu przepisów regulujących zadania stawiane poszczególnym jednostkom pomocy społecznej, a zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej jest nim przede wszystkim zakres usług. Rada Gminy Kolbudy nie określając granic ustalenia odpłatności lecz konkretny wymiar tej opłaty, wynikający z działania arytmetycznego w istocie przekroczyła upoważnienie ustawowe udzielone radzie gminy w art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej oraz wkroczyła w kompetencje innego organu (organu kierującego). W wyżej wymienionym przypadku osoby samotnej lub samotnie gospodarującej, która uzyskuje dochód w wysokości powyżej 150% do 250% kryterium dochodowego opłatę ustaliła bowiem na „70%” zamiast np. „od... do 70%”. Tytułem przykładu organ nadzoru wskazuje wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt IV SA/Wr 629/13, Lex nr 1430379. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd stwierdził, cyt.: *„Mając na względzie brzmienie art. 97 ust. 1 ustawy nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, że ustalenie opłaty powinno przyjąć formę decyzji administracyjnej. Przy czym znaczący wpływ na treść ewentualnego rozstrzygnięcia ma zakres przyznanej pomocy i stanowisko strony (osoby kierowanej lub jej przedstawiciela ustawowego), z nią bowiem organ orzekający powinien uzgodnić wysokość opłaty.”* Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że sposób ustalenia w przedmiotowej uchwale zasad odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych przekracza granice upoważnienia ustawowego udzielonego radzie gminy w art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. Akt normatywny wydany z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego lub niewypełniający tego upoważnienia w całości nie spełnia konstytucyjnych przesłanek legalności aktu wykonawczego i jako taki jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP, ponieważ w demokratycznym państwie prawa nie może funkcjonować akt prawny o charakterze podustawowym, sprzeczny z przepisami ustawowymi (...)” (vide: wyrok TK z dnia 10 lipca 2001 r., P 4/00, OTK 2001, Nr 5, poz. 126). Mając na uwadze nieważność postanowień § 1 punkt 5 oraz § 3 załącznika do przedmiotowej uchwały należy uznać, że uchwała nie zawiera obligatoryjnego elementu aktu prawa miejscowego podjętego na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, co stanowi istotne naruszenia prawa skutkujące stwierdzeniem nieważności uchwały w całości. Wobec powyższego stwierdzenie nieważności uchwały nr LXVI/524/23 Rady Gminy Kolbudy z dnia 24 października 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych przez mieszkańców Gminy Kolbudy jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

WOJEWODA POMORSKI

Dariusz Drelich